

Ako pretvárame krajinu, vlastiveda 4.ročník

1. Prečítaj.

Stará povesť hovorí, že kremnické zlato objavili hradní páni z hradu Šášov. Vraj sa raz vybrali na poľovačku do Kremnických vrchov a tam, na stráni vrchu Jarabica, zastrelili mladého jariabka. Keď ho kuchári začali pitvať, s prekvapením zistili, že v hrvole má plno zlatých zrníčok. Pustili sa vrch prezeráť, obzerať z každej strany, nakukli pod staré pne i pod korene košatých stromov, až sa im podarilo nájsť miesto, kde zlatonosná žila vychádzala z útrob Zeme na povrch.

2. Podčiarkni správnu odpoveď:

V Kremnických vrchoch kedysi poľovali: *kremnickí/šášovskí/banskoštiavníckí páni*.

Mladého jariabka ulovili: *chytením do pasce/rukami/zastrelením*.

Zlaté zrníčka mu našli ukryté: *v perí/v zobáčiku/v hrvole*.

Zlato sa vybrali hľadať: *sluhovia z hradu/kuchári/hradní páni*.

Zlato bolo v horách ukryté: *v rieke/v zemi/v truhliciach*.

3. Spoj čiarou:

	Nováky	Kremnica	Handlová	striebro
Prievidza				
	zlato	hnedé uhlie	Banská Štiavnica	

4. Dopln text:

Uhlie sa používa najmä ako p_ _ _ _ o. Na Slovensku sa ťaží h_ _ _ _ é uhlie. Je dôležitou energetickou s_ _ _ _ _ _ u. Ťaží sa najmä v p_ _ _ _ _ í, v hlbinných baniach. Najstaršia slovenská uhoľná baňa sa nachádza v H_ _ _ _ _ _ j.

5. Aká nerastná surovina sa ťaží v Slovenskom rudohorí? Zakrúžkuj:

- zlato
- čierne uhlie
- striebro
- železná ruda
- hnedé uhlie

6. Priradi názvy k obrázkom:

Košice

Tavenie rudy v železiarňach

Historická pec na tavenie rudy

7. Aké tradičné remeslo sa zaoberá ručným spracovaním kovov? **Prečiarkni** nesprávnu odpoveď!

- drotárstvo
- kováctvo
- košíkárstvo

8. Aké druhy priemyslu sú zastúpené na Slovensku? Dopln!

ST _____SKY

CH __ _CKÝ

HU __ _CKY

PO _____SKY

ST __ _BNÝ

TE __ _LNÝ

EN _____CKÝ

DR _____SKY

9. Pomenuj, aký druh priemyslu vidíš na obrázku:

A

C

D

B

F

E

A: .....

D: .....

B: .....

E: .....

C: .....

F:.....

10. Vyber, čo je typické pre poľnohospodárstvo v nížinách /vysočinách :

najúrodnejšia pôda , chladnejšie podnebie, najteplejšie podnebie, vlhkejšie podnebie, pestovanie teplomilných rastlín, pestovanie menej náročných rastlín, pšenica, kukurica, jačmeň, cukrová repa, zelenina, raž, zemiaky, repka olejná, ovocinárstvo, pestovanie viniča, chov kráv, chov oviec, chov ošípaných a hydiny

	podnebie	pestovanie	chov
nížiny			
vysočiny			

11. Zakrúžkuj, čo je typické pre ekologické poľnohospodárstvo:

- využívanie moderných poľnohospodárskych strojov na poli
- ekofarma (biofarma)
- prísny zákaz používania umelých hnojív
- ručné vytrhávanie buriny

- hnojenie kompostom, maštalným hnojom
- zvieratá v maštaliach a chlievoch
- zvieratá na otvorených priestranstvách
- používanie umelých hnojív

12. Napíš, na čo ľudia potrebujú drevo:

.....

.....

.....

13. Doplň text:

Ľudia drevo potrebujú. V minulosti ho zväžali z lesa kone a drevorubači používali najmä _____ a ručné píly. Dnes pomáhajú drevorubačom lesné stroje a píly sú _____ . V zdravom lese rastú stromy _____ veku. S lesom treba zaobchádzať šetrne, lebo stromy rastú _____. Šetrné lesné hospodárenie berie ohľad na _____, _____, aj na ľudí.

(Pomôcky: sekery, motorové, rôzneho, pomaly, zvieratá, rastliny)

14. Napíš vlastnými slovami, ako negatívne vplýva hospodárstvo na vzhľad krajiny:

.....

.....

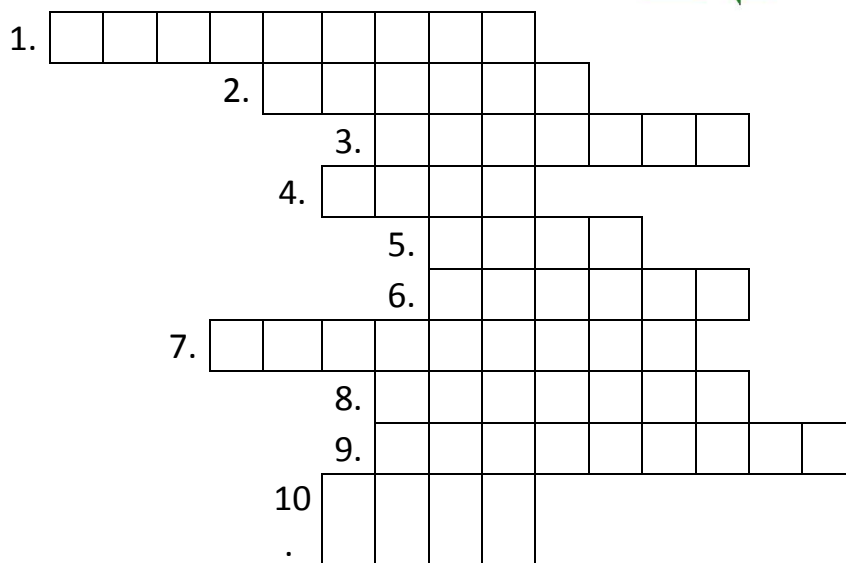
.....

.....

15. Ako sa nazýva proces, pri ktorom sa staré, nepotrebné veci používajú na výrobu nových?

Odpoveď nájdeš v tajničke:

1. Veľká nádoba na odpad.
2. Patriaci do modrého kontajnera.
3. Ekologický dopravný prostriedok na dvoch kolesách.
4. Patriace do červeného kontajnera.
5. Patriace do zeleného kontajnera.
6. Patriace do žltého kontajnera.
7. Triedenie iným slovom.
8. Chorý človek.
9. Najzčistejšia časť hospodárstva.
10. Nevyhnutná súčasť prírody potrebná pre život.

16. Ako sa Ti dnes pracovalo?

Zdroje k 16.7.2013:

http://files.geografiapreziakov.webnode.sk/200000406-5978d5a72a/slovensko_-_priemysel.jpg
http://www.mapaslovakia.sk/userdata/catalog/slovensko_-_polnohospodarstvo.jpg
<http://permonik.host.sk/lokalit1-2.jpg>
<http://files.geografiapreziakov.webnode.sk/200000263-a236ca3307/slovensko%20%281%29.gif>
<http://www.vysnymedzev.ocu.sk/Image/hist8v.jpg>
http://img.aktuality.sk/stories/NAJNOVSIE_FOTKY/ILUSTRACNE/article/banici_TASR.jpg
<http://www.sta-ita-aites.sk/files/kuriozity/bana4.jpg>
<http://i.sme.sk/cdata/2/66/6693782/zla-r609-st.ir3-t600.jpg>
<http://6zslevice.edupage.org/files/2012-04-stolna.bartolomej.jpg>
http://www.slovakia.travel/Photo/data/Images/DetailSize/0/Kremnica_AVO_202060602402.jpg.jpeg
http://www.fem.uniag.sk/fem/mvd2012/images/stories/bs/Lac_Banska-Stiavnica.jpg.jpg
<http://www.snbparadise.sk/style/images/partneri/erbHandlova.jpg>
<http://www.webnoviny.sk/fotografia/241917/velka/tragedia-v-bani-handlova.jpg>
<http://www.ngw.nl/heraldrywiki/images/4/48/Handlova.jpg>
<http://files.muranskapanina.webnode.sk/200000190-9b88a9c82e/Osrblicie.jpg>
http://img.cas.sk/img/4/article/1309056_uss-u-s-steel-praca-cas-vedenie-spolocnost-zamestnanec-zamestnanci.jpg
<http://www.podnikam.webnoviny.sk/userfiles/articles/20-05-2013/1369081493-hutnictvo.priemysel.1.jpg>
http://img.cas.sk/img/4/article/275331_ussteel-us-steel-kosice.jpg
<http://www.pluska.sk/thumb/images/gallery/ekonomika/2010/10/niztnaslana.jpg?w=670&h=376&ip=5>
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/ca/Siderite-278392.jpg/280px-Siderite-278392.jpg>
http://img.cas.sk/img/4/article/1448578_sobrance-lesy-prepustanie-zamestnanci-praca-zamestnanie.jpg
http://img.cas.sk/img/4/article/556927_import-vysoke-tatry-drevo-tanap-tazba-vysoke-tatry-drevo-tazba-crop-crop.jpg
http://www.parameter.sk/sites/default/files/photos/promoted/zver-poprad.dnes24.sk_.jpg
<http://blog.sme.sk/blog/312/163292/013-Bodiky-20080904.jpg>
http://www.stranazelenychpuchov.sk/_public/images/06.jpg
http://www.zivica.sk/svetvnakupnomkosiku/images/stories/clanky/zivotne_prostredie_v_nakupnom_kosiku2.jpg
http://www.ludovakultura.sk/fileadmin/images/hesla_full/drevorubac1.jpg
http://www.ludovakultura.sk/fileadmin/images/hesla_full/hajnik.jpg
<http://img.mediacentrum.sk/gallery/630/1785401.jpg>
<http://www.pluska.sk/thumb/images/gallery/slovensko/2013/06/muflony-huta.jpg?w=670&h=376&ip=5>
<http://www.mojeauto.sk/wp-content/uploads/2010/08/priemyselna-produkcia-slovensko-06-2010-460x250.jpg>
<http://img.mediacentrum.sk/gallery/630/1604805.jpg>
<http://www.webnoviny.sk/fotografia/212786/stredna/priemysel-nemecko.jpg>
http://www.energia.sk/fileadmin/user_upload/slovnaft_petrochemia-etyleneva_jednotka.JPG
http://udalosti.noviny.sk/uploads/tx_media_files/thumbs/800x448/Automobilovy_priemysel_chlapi_auto_365887.jpg
<http://www.odpady-portal.sk/files/Priloha/proenviro%200331.JPG>
<http://img.mediacentrum.sk/gallery/630/1376816.jpg>
http://img.cas.sk/img/4/article/299383_srotovne-auto-auta-predaj-dotacia-lizing-vrak-vrakovisko-stare-auto.jpg
<http://ipravda.sk/res/2011/10/30/thumbs/128040-chlieb-pekars-praca-potraviny-clanok.jpg>
<http://www.pohronie.sk/wp-content/uploads/zatva-100830.jpg>
<http://img.mediacentrum.sk/gallery/630/1415559.jpg>
<http://www.plasticportal.sk/image/clanky/1488/2895.jpg>
<http://img.polnoinfo.sk/article-full/1009/aktualny-pribeh-zatvy-a-prve-informacie-o-urodnosti-i-urodach.jpg>
<http://ipravda.sk/res/2012/02/16/thumbs/pecivo-chlieb-jedlo-clanok.jpg>
<http://ipravda.sk/res/2011/11/27/thumbs/25682-maeso-obchod-nakup-retazec-clanok.jpg>
<http://normit.sk/images/image/slideshow3.png>
<http://normit.sk/images/image/cokolada.png>
<http://img.polnoinfo.sk/article-full/867/mlieko-vychod-slovenska-nema-zaujem-o-slovenske-mliecne-vyrobky.jpg>
<http://www.asb.sk/UserFiles/Image/biznis/investicie/ma-slovenske-stavebnictvo-potencial-vyhrabat-sa-z-vlastnej-jamy-3-cast-6281/ma-slovenske-stavebnictvo-potencial-vyhrabat-sa-z-vlastnej-jamy-3-cast-6281-big-image.jpg>
<http://img.mediacentrum.sk/gallery/630/1332684.jpg>
<http://www.jess.sk/assets/components/phpthumbof/cache/57ff8a38355a22523716f645e5a13151.845682ab4ebee5459cfed77a64013224.jpg>
http://www.abcinterier.sk/images/news_articles/3054_SaB_0809_str.148.jpg
<http://files.centrum-oze.webnode.sk/200000065-c8379c9318/vietor.jpg>
http://udalosti.noviny.sk/uploads/tx_media_files/thumbs/800x448/slnecna_elektraren_clanky_01_25036.jpg

<http://files.nosice.webnode.sk/200001827-e21dbe3173/Diskusia.jpg>
http://i.sme.sk/cdata/5/64/6456925/MNO_VD%20GABCIKOVO_052.jpg
http://www.ksb.com/linkableblob/ksb-sk/643922-61532/lightboxLs/Chemical_industry_and_CPKN_img-lightboxLs.jpg
http://img.cas.sk/img/4/article/395978_import-novacke-chemicke-zavody-nchz-novaky-novacke-chemicke-zavody-novaky-crop.jpg
<http://slovenskainzercia.sk/x-sk/inz/1578/1578877-elasticity-metrovy-textil-sitie-a-predaj-efektnych-kostymov-1.jpg>
<http://www.drevari.sk/obsah/prilohy/inzeraty/33743~226cdf.jpg>
http://www.zeo.sk/files/photogallery/gallery_image_12.jpg
<http://ekoblog.hoteldalia.sk/wp-content/uploads/recyklacia1.jpg>
http://www.greenwisebusiness.co.uk/files/images/newsimg_plastic-bottle-recycling.jpg
<http://www.kuruc.sk/wp-content/uploads/2013/02/03102012320.jpg>
http://www.odpady-portal.sk/files/Priloha/dreamstime_9417921_800.jpg
<http://www.pnky.sk/wp-content/gallery/ilustraky-a-promo/sklo-separovanie.jpg>
<http://files.liptovskesliace.sk/200049604-a3af7a4a9a/zlisovan%C3%BD%20papier.jpg>
<http://www.bozponline.sk/images/e-noviny/enbp/1.jpg>
<http://http://www.123dodavatel.sk/images/optimized/food.jpg>
<http://ingredencie.sk/wp-content/uploads/2012/09/september-mesiac-biopotravin.jpg>
<http://img.geocaching.com/cache/5fd80c39-ed99-44a5-b449-d8683e02c8cc.jpg>
http://img.aktuality.sk/stories/NAJNOVSIE_FOTKY/EKONOMIKA/article/us_steel_kosice_logo_firma_12_tasr.jpg